

ingediend op **778** (2025-2026) – Nr. 1
30 maart 2026 (2025-2026)

Ontwerp van decreet

tot wijziging van de wet van 28 december 1964
betreffende de bestrijding van de luchtverontreiniging
en het decreet van 5 april 1995
houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Bijlagen bij de memorie van toelichting:	
– Bijlage 1: Omzettingstabel Richtlijn (EU) 2016/2284	12
– Bijlage 2: Omzettingstabel Richtlijn (EU) 2024/2881	13
Voorontwerp van decreet van 17 oktober 2025	19
Advies van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen.....	25
Voorontwerp van decreet van 19 december 2025	30
Advies van de Raad van State	37
Ontwerp van decreet.....	48

MEMORIE VAN TOELICHTING

Samenvatting

In voorliggend ontwerp van decreet worden wijzigingen voorgesteld aan de wet van 28 december 1964 betreffende de bestrijding van de luchtverontreiniging en het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid die nodig zijn om de wet van 28 december 1964 betreffende de bestrijding van de luchtverontreiniging gedeeltelijk op te heffen, zodanig dat de rechtsgrond voor de omzetting van de richtlijn betreffende de luchtkwaliteit en schonere lucht voor Europa wordt verankerd in het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid. Deze bepalingen hebben geen beleidsimpact.

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

De wet van 28 december 1964 betreffende de bestrijding van de luchtverontreiniging bevat de rechtsgrond voor de omzetting van de richtlijn 2024/2881 betreffende de luchtkwaliteit en schonere lucht voor Europa.

B. Inhoud

Gedeeltelijk opheffen van de wet van 28 december 1964 betreffende de bestrijding van de luchtverontreiniging.

De wet van 28 december 1964 betreffende de bestrijding van de luchtverontreiniging bevat de rechtsgrond voor de omzetting van de richtlijn 2024/2881 betreffende de luchtkwaliteit en schonere lucht voor Europa. De bescherming van het leefmilieu, waaronder de verontreiniging van de lucht, is een aangelegenheid van de gewesten volgens artikel 6, §1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Dit ontwerpdecreet heft de wet van 28 december 1964 betreffende de bestrijding van de luchtverontreiniging gedeeltelijk op en verankert de rechtsgrond voor de omzetting van de richtlijn 2024/2881 betreffende de luchtkwaliteit en schonere lucht voor Europa in het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid.

Impactanalyse

Er wordt geen bijkomende impact verwacht door het voorstaande ontwerpdecreet.

Implementatie

De wijzigingsbepalingen van het ontwerpdecreet treden onmiddellijk in werking.

Totstandkomingsprocedure

Advies Minaraad

De Vlaamse minister, bevoegd voor de omgeving en de landbouw, heeft over het voorontwerp van decreet advies van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (Minaraad) ingewonnen. De Minaraad onthaalt dit positief. De Minaraad gaat akkoord met de voorgestelde wijzigingen, maar wijst op het risico van het wegvallen van de juridische basis voor bepaalde klimaatmaatregelen. Hiertoe werden artikel 18 en 19 in het ontwerpdecreet toegevoegd.

Daarnaast wijst de Minaraad op het gegeven dat volgens modelleringen met het huidige luchtbeleidsplan de strengere normen in 2030 niet gehaald zullen worden in een beperkt aantal specifieke gebieden. De raad geeft aan dat het momenteel onduidelijk is in hoeverre bijkomend beleid op vlak van het klimaat, de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS), de nieuwe Green Deal Binnenvaart, de Europese regelingen rond walstroom, etc. zorgen voor bijkomende reducties in deze specifieke gebieden. Daarnaast meldt de raad dat het Voortgangsrapport uit 2021 o.a. het volgende stelt: "Een verdere daling van de NO₂ concentraties hangt af van de implementatie van de maatregelen rond wegverkeer (aanpak emissiefraude, vergroening park, daling aantal kilometers, elektrificatie bussenpark De Lijn, emissievrije stedelijke logistiek)". Hij merkt op dat in de praktijk verschillende acties vertraging oplopen (bijvoorbeeld de elektrificatie van het bussenpark van De Lijn en de maatregel over de emissievrije stedelijke distributie). De Vlaamse Regering schraptte ook de geplande verstrengingen voor 2026 en 2028 van de toegangsvoorwaarden tot de lage-emissiezones. De Minaraad gaat ervan uit dat de aangekondigde actualisatie van het Luchtbeleidsplan 2030 voldoende maatregelen zal bevatten, zodat overschrijdingen, vastgesteld volgens referentiemeetmethoden, conform artikel 11 van de richtlijn, worden vermeden en de 2030-doelstellingen effectief en tijdig gehaald zullen worden. De Minaraad stelt vast dat zijn advies uit 2021 over mogelijke bijkomende maatregelen voor de reductie van stikstofoxiden en fijn stof, nog steeds een inspiratiebron kan zijn voor een afwegingskader en een maatregelenpakket voor o.a. het wegverkeer en huishoudelijke houtverbranding. Het luchtbeleidsplan wordt momenteel geactualiseerd waarbij we de impact van bijkomend beleid, zoals de PAS en walstroom, op de luchtkwaliteit in Vlaanderen in kaart brengen. Om voldoende garantie te bieden dat in 2030 voldaan wordt aan de dan van kracht zijnde nieuwe luchtkwaliteitsnormen, besliste de Vlaamse Regering samen met het schrappen van de verstrengingen van de toegangsvoorwaarden voor de lage-emissiezones om tweejaarlijks een evaluatie te voorzien van de voortgang in het kader van het luchtbeleidsplan. In het geval de prognoses van 2027 aangeven dat de luchtkwaliteitsnormen niet gehaald worden, wordt gekeken naar aanvullende lokale en Vlaamse maatregelen. In 2028 zullen we een routekaart opstellen conform de verplichtingen uit richtlijn 2024/2881, waarbij we deze aanvullende maatregelen alsook lokale maatregelen in overleg met de actoren in de hotspotgebieden, zoals de havens, zullen integreren.

Advies Raad van State, afdeling Wetgeving

Op 22 december 2025 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw verzocht om binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over het voorontwerp van decreet. Het advies werd verleend op 4 februari 2026. In navolging van dit advies, werden de volgende wijzigingen aan het ontwerpdecreet doorgevoerd.

- Er werd een nieuw artikel 2 ingevoegd waarin melding wordt gemaakt van de gedeeltelijke omzetting van richtlijn (EU) 2016/2284 (de NEC-richtlijn (nationale emissieplafonds)) en richtlijn (EU) 2024/2881 (de Luchtkwaliteitsrichtlijn). In randnummers 8.2 en 10 van zijn advies geeft de Raad van State aan dat deze twee richtlijnen door het ontwerpdecreet gedeeltelijk worden omgezet in intern recht, en dat dit overeenkomstig artikel 20, lid 1, derde alinea, van richtlijn (EU) 2016/2284 en artikel 30, lid 1, tweede alinea, van richtlijn (EU) 2024/2881 tot uiting moet worden gebracht in het ontwerpdecreet zelf.
- In artikel 14, 15 en 16 werden de delegaties aan de Vlaamse Regering nader beschreven en geherformuleerd zodat ze niet meer facultatief zijn.
- In artikel 18, met betrekking tot het ontworpen artikel 9.4.1 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (DABM), wordt de verwijzing naar "artikel 2.5.2.4.1, §1 tot en met 5 of artikel 2.5.2.4.2, §1 en §2" (van titel II van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning

- (VLAREM)¹⁾ vervangen door “artikel 9.2.1, 9.3.2 of 9.3.3 van dit decreet of de bepalingen in de uitvoeringsbesluiten die hieraan uitvoering geven”. In randnummer 12 van zijn advies merkt de Raad van State op dat een verwijzing naar toekomstige bepalingen van titel II van VLAREM voorbarig is, omdat de inhoud van de huidige bepalingen niet overeenstemt met de inhoud die deze artikelen zullen hebben eens ze zijn aangepast. In lijn met het advies van de Raad, wordt er in de plaats daarvan verwezen naar artikel 9.2.1, 9.3.2 en 9.3.3 van het DABM (die door het ontwerpdecreet zullen worden ingevoegd) en de uitvoeringsbepalingen.
- De formulering van artikel 20, met betrekking tot het ontworpen artikel 9.5.1 van het DABM, werd aangepast. In randnummer 13 van zijn advies geeft de Raad van State aan dat de verwijzing naar het besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 2006 betreffende het onderhoud en het nazicht van centrale stooktoestellen voor de verwarming van gebouwen of voor de aanmaak van warm verbruikswater zou kunnen leiden tot wetgevingstechnische moeilijkheden als dit besluit wordt vervangen. De verwijzing in dit artikel naar het besluit werd daarom geschrapt.

Daarnaast werd de artikelsgewijze toelichting bij artikel 11 en 18 aangepast in lijn met het advies van de Raad van State.

Ten slotte werd de concordantietabel aangepast, zodat deze informatie bevat over de omzetting van richtlijn 2024/2881 en richtlijn 2016/2284 in de nieuwe titel IX Lucht in het DABM en een overzicht biedt van alle regelgeving (ook bestaande) die de bepalingen van de richtlijn 2024/2881 omzet.

Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Deze wijzigingen betreffen een gewestaangelegenheid.

II. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen uitleg.

Artikel 2

Dit artikel behoeft geen uitleg.

Artikel 3

Artikel 2.2.8 wordt geïntegreerd in titel IX van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid. Deze titel bevat de rechtsgrond voor de omzetting van de Luchtkwaliteitsrichtlijn 2024/2881 en een kader voor het opstellen van een luchtbeleidsplan, een luchtkwaliteitsplan, een routekaart inzake luchtkwaliteit, een kortetermijnactieplan en een emissiereductieprogramma.

Artikel 4

Er wordt een nieuwe titel ingevoegd, namelijk titel IX Lucht, in het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid.

1 Het gaat om de ontworpen artikelen 2.5.2.4.1, §1 tot en met 5 en 2.5.2.4.2, §1 en §2 van titel II van het VLAREM die door de artikelen 20 en 22 van het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering zullen worden ingevoerd.

Artikel 5

Er wordt een hoofdstuk I. Algemene bepalingen ingevoegd in het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid.

Artikel 6

Dit artikel bevat de definities die van toepassing zijn in titel IX van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid.

Deze definities zijn gebaseerd op de bestaande definities uit richtlijn 2024/2881 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2024 betreffende de luchtkwaliteit en schonere lucht voor Europa en uit de richtlijn 2016/2284 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2016 betreffende de vermindering van de nationale emissies van bepaalde luchtverontreinigende stoffen, tot wijziging van Richtlijn 2003/35/EG en tot intrekking van Richtlijn 2001/81/EG.

Artikel 7

Dit artikel behoeft geen uitleg.

Artikel 8

Dit artikel bepaalt, in overeenstemming met de doelstellingen van de richtlijn betreffende de luchtkwaliteit en schonere lucht voor Europa, dat het luchtbeleid streeft naar een luchtkwaliteit die niet schadelijk is voor de gezondheid van de mens, de natuurlijke ecosystemen en de biodiversiteit. Daarnaast streeft het luchtbeleid ernaar om tegemoet te komen aan de behoefte van de huidige generaties zonder de mogelijkheden van de toekomstige generaties om aan hun behoefte te voldoen, in het gedrang te brengen.

Artikel 9

Overeenkomstig artikel 10.2.3, §2, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid is de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) bevoegd voor de coördinatie en organisatie van het luchtbeleid.

Artikel 10

Er wordt een hoofdstuk II. Kortetermijnactieplan ingevoegd in het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid.

Artikel 11

Dit artikel is op basis van artikel 20 van de nieuwe Luchtkwaliteitsrichtlijn 2024/2881 geactualiseerd en vervangt tevens de inhoud zoals opgenomen in het artikel 2.2.8 van het DABM dat met artikel 2 van dit decreet wordt opgeheven.

Het ontworpen tweede lid bevat geen delegatie aan de Intergewestelijke Cel voor het Leefmilieu (IRCEL) om alarm- of informatiedrempels vast te stellen. Er bestaat reeds een 'Coördinatieprotocol voor periodes van verhoogde luchtverontreiniging tussen het Vlaamse, Waalse en Brussels Hoofdstedelijk Gewest en IRCEL'², waarin de alarm- en informatiedrempels voor België worden vastgelegd. Dit Coördinatieprotocol werd ondertekend door de drie gewesten en IRCEL. De geldende alarm- en informatiedrempels die zijn vastgelegd in dit Coördinatieprotocol, gaan verder dan

² Dit Coördinatieprotocol kan worden geraadpleegd via deze link: <https://www.irceline.be/nl/documentatie/wetgeving/coordinatieprotocol-voor-periodes-van-verhoogde-luchtverontreiniging/view>.

de gedefinieerde drempels in bijlage I, afdeling 4 van de richtlijn 2024/2881. Bij het vaststellen van alarm- of informatiedrempels heeft IRCEL een coördinerende rol in lijn met de samenwerkingsovereenkomst tussen het Brusselse, Vlaamse en Waalse Gewest inzake het toezicht op emissies in de lucht en op de structurering van de gegevens.

Alarm- en informatiedrempels worden vastgesteld ter bescherming van de bevolking tegen kortstondige blootstelling aan hoge concentraties van verontreinigende stoffen. Daarnaast wordt bij het vaststellen van alarm- en informatiedrempels ook rekening gehouden met het niet nodeloos alarmeren van de bevolking bij een overschrijding.

Artikel 12

Dit artikel behoeft geen uitleg.

Artikel 13

Dit artikel bevat bepalingen omtrent het vaststellen van een Vlaams luchtbeleidsplan en omtrent het voorleggen van het voortgangsrapport aan de Vlaamse Regering. Met het luchtbeleidsplan wordt de geïntegreerde aanpak van het emissiereductie- en het luchtkwaliteitsbeleid verankerd zoals het sinds 2018 al door de Vlaamse Regering wordt toegepast, met een plan afgestemd op beleid in andere domeinen die een impact hebben op luchtverontreiniging zoals het Vlaams Energie- en Klimaatplan (VEKP), het Mobiliteitsplan Vlaanderen, het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen, de Programmatische Aanpak Stikstof.

De Vlaamse Regering is verantwoordelijk voor het vaststellen van het Vlaams luchtbeleidsplan. Er wordt minstens om de vijf jaar een Vlaams luchtbeleidsplan vastgesteld. De Vlaamse Milieumaatschappij is verantwoordelijk voor het opmaken van een ontwerp van het luchtbeleidsplan, dat aan de Vlaamse Regering ter goedkeuring wordt voorgelegd.

Het Vlaams luchtbeleidsplan moet prognoses van emissies en immissies bevatten zodanig dat er kan worden getoetst aan bestaande luchtkwaliteitsnormen en emissieplafonds, zoals wordt vastgelegd in de NEC-richtlijn 2016/2284 en Luchtkwaliteitsrichtlijn 2024/2881. Het opstellen van prognoses en het toetsen aan de vooropgestelde doelstellingen is een verantwoordelijkheid van de Vlaamse Milieumaatschappij, zoals bepaald in artikel 2.10.3 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen milieubeleid. Daarnaast kan de Vlaamse Milieumaatschappij maatregelen voorstellen aan de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering neemt de nodige maatregelen om te verzekeren dat de vooropgestelde doelstellingen van het luchtbeleidsplan worden gehaald.

Naast het Vlaams luchtbeleidsplan legt de Vlaamse Milieumaatschappij minstens om de twee en een half jaar een ontwerp van voortgangsrapport aan de Vlaamse Regering ter goedkeuring voor waarbij de stand van zaken wordt weergegeven van de maatregelen die zijn opgenomen in het Vlaams luchtbeleidsplan. Het voortgangsrapport zal ook minstens informatie bevatten over de meest recente emissies, de emissieprognoses die de Vlaamse Milieumaatschappij elke twee jaar opstelt in kader van de NEC-richtlijn 2016/2284 en de concentraties van het afgelopen jaar.

Artikel 14

Een luchtkwaliteitsplan moet worden opgemaakt zoals bepaald in de Luchtkwaliteitsrichtlijn 2024/2881. Dit luchtkwaliteitsplan kan worden geïntegreerd in het Vlaams luchtbeleidsplan op basis van het ontworpen artikel 9.3.1, §1, van het DABM (dat door artikel 13 van het ontwerpdecreet wordt ingevoegd).

Artikel 15

Een routekaart inzake luchtkwaliteit moet worden opgemaakt zoals bepaald in de Luchtkwaliteitsrichtlijn 2024/2881. Een routekaart inzake luchtkwaliteit kan worden geïntegreerd in het Vlaams luchtbeleidsplan op basis van het ontworpen artikel 9.3.1, §1, van het DABM (dat door artikel 13 van het ontwerpdecreet wordt ingevoegd).

Artikel 16

Een emissiereductieprogramma moet worden opgemaakt zoals bepaald in de NEC-richtlijn 2016/2284. Dit emissiereductieprogramma kan worden geïntegreerd in het Vlaams luchtbeleidsplan op basis van het ontworpen artikel 9.3.1, §1, van het DABM (dat door artikel 13 van het ontwerpdecreet wordt ingevoegd).

Artikel 17

Er wordt een hoofdstuk IV. Schadevergoeding voor gezondheidsschade ingevoegd in het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid.

Artikel 18

Op grond van artikel 28 van de Luchtkwaliteitsrichtlijn 2024/2881 moeten de lidstaten ervoor zorgen dat natuurlijke personen die gezondheidsschade lijden door fouten van de bevoegde autoriteiten met betrekking tot de luchtkwaliteitsplannen, routekaarten inzake luchtkwaliteit en kortetermijnactieplannen, hiervoor een schadevergoeding kunnen vorderen en krijgen.

De vorderingen tot vergoeding wegens gezondheidsschade waarop het ontworpen artikel 9.4.1 van het DABM betrekking heeft, zijn buitencontractuele aansprakelijkheidsvorderingen die gericht zijn tot (een) overheidsinstantie(s) die de verplichtingen die op haar of hen rusten op grond van de nieuwe artikelen 9.2.1, 9.3.2 en 9.3.3 van het DABM en hun uitvoeringsbepalingen, volgens de eiser(s) niet heeft of hebben nageleefd.

Het eerste en tweede lid van artikel 28 van de Luchtkwaliteitsrichtlijn 2024/2881 moeten niet worden omgezet. De bestaande wetgeving en rechtspraak met betrekking tot de buitencontractuele aansprakelijkheid van overheidsinstanties, biedt hiervoor voldoende garanties.

Wat het derde lid betreft, is de bestaande wetgeving en rechtspraak echter niet volledig in lijn met de vereisten van de Luchtkwaliteitsrichtlijn 2024/2881. Op grond daarvan mogen de verjaringstermijnen (de lidstaten mogen zelf de duur hiervan bepalen), niet beginnen te lopen "voordat de schending is beëindigd en de persoon die schadevergoeding vordert, weet, of redelijkerwijs geacht kan worden te weten, dat hij of zij schade heeft geleden als gevolg van een schending zoals bedoeld in lid 1."

Op de vorderingen voor gezondheidsschade die op basis van de bestaande wetgeving en rechtspraak worden ingesteld, zijn de verjaringstermijnen voor buitencontractuele aansprakelijkheid van artikel 2262bis, §1, tweede en derde lid, van het oud Burgerlijk Wetboek van toepassing. Op grond van dit artikel geldt er een dubbele verjaringstermijn. Ten eerste geldt er een relatieve verjaringstermijn van vijf jaar die start op de dag na de dag waarop de benadeelde kennis heeft gekregen van de schade of van de verzwaaring ervan en van de identiteit van de daarvoor aansprakelijke persoon. Ten tweede geldt er een absolute verjaringstermijn: de vordering tot schadevergoeding verjaart in ieder geval twintig jaar, te rekenen vanaf de dag nadat het schadeverwekkende feit zich heeft voorgedaan.

In een recent arrest heeft het Hof van Cassatie bevestigd dat een voortdurende fout geen impact heeft op de start van de relatieve verjaringstermijn van vijf jaar (Cass. 17 januari 2025, nr. C.21.0435.N/1). Vanaf het moment dat de schadelijder kennis heeft van (een deel van) de schade, begint die verjaringstermijn dus te lopen. Het feit dat de fout nog voortduurt, verandert daar niets aan. Dit is niet in overeenstemming met artikel 28, lid 3, van de Luchtkwaliteitsrichtlijn 2024/2881, dat vereist dat de verjaringstermijn niet mag beginnen lopen voordat de schending werd beëindigd.

Ook de absolute verjaringstermijn van twintig jaar na het schadeverwekkende feit is niet in lijn met artikel 28, lid 3, van de Luchtkwaliteitsrichtlijn 2024/2881, dat vereist dat de verjaringstermijn niet begint te lopen als de schadelijder nog geen kennis heeft, of wordt geacht te hebben, van zijn schade.

Om hieraan tegemoet te komen, wordt in het nieuwe artikel 9.4.1 van het DABM verduidelijkt dat de verjaringstermijnen van artikel 2262bis, §1, tweede en derde lid, van het oud Burgerlijk Wetboek van toepassing zijn op de vordering voor gezondheidsschade, zoals bedoeld in artikel 28 van de Luchtkwaliteitsrichtlijn 2024/2881, maar dat deze verjaringstermijnen niet beginnen te lopen voordat de schending werd beëindigd en de natuurlijke persoon die de schadevergoeding vordert, weet, of redelijkerwijs behoort te weten, dat hij of zij schade heeft geleden als gevolg van de schending.

Wat de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest betreft om een aspect van het burgerlijk aansprakelijkheidsrecht te regelen, is de afdeling Wetgeving van de Raad van State van oordeel dat er in wezen een aspect van de bescherming van het leefmilieu (waarvoor de gewesten bevoegd zijn) wordt geregeld en dat de federale bevoegdheden inzake het burgerlijk recht slechts zijdelings in het geding zijn. Een beroep doen op de impliciete bevoegdheden zoals vervat in artikel 10 van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980, is volgens de Raad dan ook niet nodig, zoals uiteengezet in randnummer 5 van zijn advies:

“Gelet op het feit dat de ontworpen bepaling zich beperkt tot een strikte omzetting van artikel 28 van richtlijn (EU) 2024/2881 met een bijzondere, afwijkende verjaringstermijnregeling louter voor vergoeding van gezondheidsschade als gevolg van een specifiek overheidsoptreden binnen de gewestbevoegdheden inzake het leefmilieu, kan aangenomen worden dat deze regeling:

- inherent is aan de uitoefening van de algemene bevoegdheid van de gewesten inzake de bescherming van het leefmilieu (opmerking 3);
- het evenredigheidsbeginsel eerbiedigt, d.w.z. dat deze regeling de uitoefening van de federale bevoegdheid op het vlak van het burgerlijk aansprakelijkheidsrecht (opmerking 4) niet onmogelijk maakt of op overdreven wijze bemoeilijkt.

Er lijkt derhalve geen nood om voor deze specifieke regeling beroep te doen op de impliciete bevoegdheden, bedoeld in artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.”

Ten overvloede kan worden opgemerkt dat de drie voorwaarden om een beroep te doen op de impliciete bevoegdheden, zoals vervat in artikel 10 van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980, in ieder geval vervuld zijn. Ten eerste is de specifieke regeling met betrekking tot het startpunt van de verjaringstermijnen noodzakelijk om de gewestelijke bevoegdheid inzake de bescherming van het leefmilieu te kunnen uitoefenen. Het zijn immers de gewesten die de bepalingen van de Luchtkwaliteitsrichtlijn 2024/2881 moeten omzetten, gelet op hun toegewezen bevoegdheden in deze materie. Ten tweede leent artikel 2262bis, §1, tweede en derde lid, van het oud Burgerlijk Wetboek zich tot een gedifferentieerde regeling. Het nieuwe artikel 9.4.1 van het DABM verandert immers niets aan de verjaringstermijnen die gelden op basis van dit artikel, maar voegt slechts een specifieke uitzondering toe met betrekking tot het startpunt van deze verjaringstermijnen. Ten slotte is er ook slechts een marginale weerslag op

de federale bevoegdheid met betrekking tot het buitencontractueel aansprakelijkheidsrecht. Het nieuwe artikel 9.4.1 van het DABM laat de voorwaarden voor de buitencontractuele aansprakelijkheid van de overheid en de verjaringstermijnen die hiervoor gelden, onverlet, maar voegt slechts een beperkte uitzondering toe. Die uitzondering heeft enkel betrekking op het startpunt van de verjaringstermijnen in zeer specifieke gevallen, namelijk als een natuurlijk persoon gezondheidsschade lijdt als gevolg van een schending door het Vlaamse Gewest van het nieuwe artikel 9.2.1, 9.3.2 en 9.3.3 van het DABM en de uitvoeringsbepalingen ervan.

Artikel 19

Er wordt een hoofdstuk V. Sancties ingevoegd in het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid.

Artikel 20

Dit artikel vervangt artikel 9 van de wet van 28 december 1964 betreffende de bestrijding van de luchtverontreiniging, dat wordt opgeheven (zie de toelichting bij artikel 21).

Dit artikel vormt de nieuwe decretale rechtsgrond voor het VEKA om administratieve geldboetes te kunnen opleggen aan erkende technici die de meldingsplichten inzake de keuring en het onderhoud van een centraal stooktoestel, vervat in het besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 2006 betreffende het onderhoud en het nazicht van stooktoestellen voor de verwarming van gebouwen of voor de aanmaak van warm verbruikswater, niet naleven. Hiermee wordt tegemoetgekomen aan het advies van de Minaraad, waarin werd opgemerkt dat het voorontwerp van decreet dat op 17 oktober 2025 werd aangenomen, geen vervangende rechtsgrond bevat voor bepaalde klimaatmaatregelen.

Artikel 21

Artikel 2, 5, 6, 9 en 10 van de wet van 28 december 1964 betreffende de bestrijding van de luchtverontreiniging worden opgeheven. De inhoud van deze artikelen wordt opgenomen in de nieuwe titel IX. Lucht bij het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid. Op deze manier wordt de regelgeving omtrent het luchtbeleid geharmoniseerd binnen het DABM en titel II van VLAREM.

Artikel 22

Dit artikel bepaalt dat dit decreet in werking treedt op 11 december 2026, conform de deadline die door de richtlijn 2024/2281 wordt gegeven. Het uitvoeringsbesluit zal op dezelfde dag in werking treden, zodat de continuïteit inzake de handhaving van het luchtbeleid wordt gegarandeerd.

Brussel, 27 februari 2026.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS

BIJLAGEN BIJ DE MEMORIE VAN TOELICHTING:

- Bijlage 1: Omzettingstabel Richtlijn (EU) 2016/2284
- Bijlage 2: Omzettingstabel Richtlijn (EU) 2024/2881

Artikel van NEC richtlijn (2016/2284)	Artikel in DABM	Artikel in Decreet
Artikel 3.1.	Artikel 9.1.1. 5°	Artikel 6
Artikel 3.10.	Artikel 9.1.1. 1°	
Artikel 6	Artikel 9.3.4	Artikel 16

Artikel van luchtkwaliteitsrichtlijn (2024/2881)	Artikel van Titel II van VLAREM	Artikel in omzettingsbesluit	Artikel in DABM	Artikel in ontwerpdecreet	Artikel in andere regelgeving
Art 1 (1)	artikel 2.5.2.1.1	Artikel 3	/	/	
Art 1 (2)	/	/			
Art 1 (3)					
Art 2	Artikel 2.5.2.1.2	Artikel 4	/	/	
Art 3 (1)	/	/	/	/	
Art 3 (2)					
Art 3 (3)					
Art 3 (4)					
Art 3 (5)					
Art 4 (1)	Artikel 1.1.2	Artikel 1	/	/	
Art 4 (2)			Artikel 9.1.1 7°	Artikel 6	
Art 4 (3)			Artikel 9.1.1 12°	Artikel 6	
Art 4 (4)			/	/	
Art 4 (5)					
Art 4 (6)					
Art 4 (7)					
Art 4 (8)					
Art 4 (9)					
Art 4 (10)					
Art 4 (11)					
Art 4 (12)					
Art 4 (13)					
Art 4 (14)					
Art 4 (15)					
Art 4 (16)					
Art 4 (17)					
Art 4 (18)					
Art 4 (19)					
Art 4 (20)					
Art 4 (21)					
Art 4 (22)					
Art 4 (23)					
Art 4 (24)					
Art 4 (25)					
Art 4 (26)					
Art 4 (27)					

Art 9 (9)	Artikel 2.5.2.2.4 §1	Artikel 10	/	/	
Art 10 (1)	Artikel 2.5.2.2.4 §2				
Art 10 (2)	Artikel 2.5.2.2.4 §3				
Art 10 (3)	Artikel 2.5.2.2.4 §1				
Art 10 (4)	Artikel 2.5.2.2.4 §4				
Art 10 (5)	Moet niet worden omgezet				
Art 10 (6)	Artikel 2.5.2.2.4 §5	Artikel 10			
Art 10 (7)	Artikel 2.5.2.2.5	Artikel 11	/	/	
Art 11 (1)					
Art 11 (2)					
Art 11 (3)					
Art 12 (1)	Artikel 2.5.2.3.1 §1	Artikel 13	/	/	
Art 12 (2)	Artikel 2.5.2.3.1 §2				
Art 12 (3)	Artikel 2.5.2.3.1 §3				
Art 12 (4)	Artikel 2.5.2.3.1 §4				
Art 13 (1)	Artikel 2.5.2.3.2	Artikel 14	/	/	
Art 13 (2)					
Art 13 (3)					
Art 13 (4)					
Art 13 (5)					
Art 13 (6)					
Art 13 (7)					
Art 14	Artikel 2.5.2.3.3	Artikel 15	/	/	
Art 15 (1)	Artikel 2.5.2.3.4	Artikel 16	/	/	
Art 15 (2)					
Art 15 (3)					
Art 15 (4)					
Art 15 (5)					
Art 16 (1)	Artikel 2.5.2.3.5	Artikel 17	/	/	
Art 16 (2)					
Art 16 (3)	moet niet worden omgezet				
Art 16 (4)					
Art 17 (1)	Artikel 2.5.2.3.6	Artikel 18	/	/	
Art 17 (2)					
Art 17 (3)					
Art 17 (4)	Moet niet worden omgezet				
Art 18 (1)	Artikel 2.5.2.4.1/1 §1	Artikel 21	/	/	
Art 18 (2)	Artikel 2.5.2.4.1/1 §2				
Art 18 (3)	Artikel 2.5.2.4.1/1 §3				

Art 18 (4)	Artikel 2.5.2.4.1/1 §4				
Art 18 (5)	Moet niet worden omgezet				
Art 19 (1)	Artikel 2.5.2.4.1 §1	Artikel 20	Artikel 9.3.2	Artikel 14	
Art 19 (2)	Artikel 2.5.2.4.1 §2				
Art 19 (3)	Artikel 2.5.2.4.1 §3				
Art 19 (4)	Artikel 2.5.2.4.1 §4				
Art 19 (5)	Artikel 2.5.2.4.1 §5				
Art 19 (6)	Artikel 2.5.2.4.1 §6				
Art 19 (7)	Artikel 2.5.2.4.1 §7				
Art 19 (8)	Artikel 2.5.2.4.1 §8				
Art 20 (1)	Artikel 2.5.2.4.2 §1	Artikel 22	Artikel 9.2.1	Artikel 11	
Art 20 (2)	Artikel 2.5.2.4.2 §2				
Art 20 (3)	Artikel 2.5.2.4.2 §3				
Art 20 (4)	Artikel 2.5.2.4.2 §4				
Art 20 (5)	Artikel 2.5.2.4.2 §5				
Art 20 (6)	Artikel 2.5.2.4.2 §6				
Art 21 (1)	Artikel 2.5.2.4.4 §1	Artikel 24	/	/	
Art 21 (2)	Artikel 2.5.2.4.4 §2				
Art 21 (3)	Artikel 2.5.2.4.4 §3				
Art 21 (4)	Artikel 2.5.2.4.4 §4				
Art 21 (5)	Artikel 2.5.2.4.4 §5				
Art 21 (6)	Artikel 2.5.2.4.4 §6				
Art 21 (7)	Artikel 2.5.2.4.4 §7				
Art 22 (1)	Artikel 2.5.2.5.1 §1	Artikel 25	/	/	
Art 22 (2)	Artikel 2.5.2.5.1 §2				
Art 22 (3)	Artikel 2.5.2.5.1 §3				
Art 22 (4)	Artikel 2.5.2.5.1 §4				
Art 22 (5)	Artikel 2.5.2.5.1 §5				
Art 23 (1)	Artikel 2.5.2.5.2	Artikel 26	/	/	
Art 23 (2)					
Art 23 (3)					
Art 23 (4)					
Art 23 (5)	Moet niet worden omgezet				
Art 24	Moet niet worden omgezet				
Art 25 (1)	Moet niet worden omgezet				
Art 25 (2)					
Art 25 (3)					
Art 25 (4)					
Art 25 (5)					

Art 26 (1)	Moet niet worden omgezet				
Art 26 (2)	/	/	/	/	Artikel 159 Grondwet; artikelen 17 en 18 Gerechtelijk Wetboek; artikel 17, §1, eerste lid gecoördineerde wetten op de Raad van State (in samenhang met de rechtspraak van de Raad van State)
Art 27 (1)					Procedurale bepalingen uit het Gerechtelijk Wetboek en de gecoördineerde wetten op de Raad van State (in samenhang met de rechtspraak van de Raad van State)
Art 27 (2)					Artikel 14 gecoördineerde wetten op de Raad van State (in samenhang met de rechtspraak van de Raad van State)
Art 27 (3)					
Art 27 (4)					
Art 27 (5)					
Art 28 (1)	/	/	/	/	Boek 6 "Buitencontractuele aansprakelijkheid" nieuw Burgerlijk Wetboek
Art 28 (2)	Moet niet worden omgezet				
Art 28 (3)	/	/	Artikel 9.4.1	Artikel 18	Artikel 2262bis, §1, tweede en derde lid oud Burgerlijk Wetboek
Art 29 (1)	/	/	/	/	Artikelen 16.6.1, 16.6.2 en 16.6.5 DABM, in samenhang gelezen met het Kaderdecreet van 14 juli 2023 over de handhaving van Vlaamse regelgeving
Art 29 (2)	/	/	/		Artikelen 16.6.1, 16.6.2 en 16.6.5 DABM, in samenhang gelezen met het Kaderdecreet van 14 juli 2023 over de handhaving van Vlaamse regelgeving
Art 30 (1)	Moet niet worden omgezet				
Art 30 (2)					
Art 31 (1)	Moet niet worden omgezet				
Art 31 (2)					
Art 32	Moet niet worden omgezet				
Art 33	Moet niet worden omgezet				
Bijlage I afdeling 1	Bijlage 2.5.3.1	Artikel 28	/	/	
Bijlage I afdeling 2					
Bijlage I afdeling 3					
Bijlage I afdeling 4					
Bijlage I afdeling 5					
Bijlage II afdeling 1	Bijlage 2.5.3.2	Artikel 29	/	/	
Bijlage II afdeling 2					

Bijlage III	Bijlage 2.5.3.3	Artikel 30	/	/		
Bijlage IV	Bijlage 2.5.3.4	Artikel 31	/	/		
Bijlage V	Bijlage 2.5.3.5	Artikel 32	/	/		
Bijlage VI	Bijlage 2.5.3.6	Artikel 33	/	/		
Bijlage VII afdeling 1	Bijlage 2.5.3.7	Artikel 34	/	/		
Bijlage VII afdeling 2						
Bijlage VII afdeling 3						
Bijlage VII afdeling 4						
Bijlage VIII	Bijlage 2.5.3.8	Artikel 35	/	/		
Bijlage IX	Bijlage 2.5.3.9	Artikel 36	/	/		
Bijlage X	Bijlage 2.5.3.10	Artikel 37	/	/		
Bijlage XI	Moet niet worden omgezet					
Bijlage XII	Moet niet worden omgezet					

VOORONTWERP VAN DECREET
van 17 oktober 2025

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en tot opheffing van de wet van 28 december 1964 betreffende de bestrijding van de luchtverontreiniging

Op voorstel van de Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid

Art. 2. In titel II, hoofdstuk II, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, gewijzigd bij de decreten van 18 juli 2003, 30 april 2004 en 7 december 2018, wordt afdeling 2, die bestaat uit artikel 2.2.8, opgeheven.

Art. 3. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2025, wordt een titel IX ingevoegd, die luidt als volgt:

“Titel IX. Lucht”.

Art. 4. In titel IX van hetzelfde decreet, ingevoegd bij artikel 3, wordt een hoofdstuk I ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk I. Algemene bepalingen”.

Art. 5. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2025, wordt in hoofdstuk I, ingevoegd bij artikel 4, een artikel 9.1.1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“ Art. 9.1.1. In deze titel wordt verstaan onder:

- 1° emissieplafond: het geeft de emissiereductie weer die ten minste moet worden bereikt in een vooropgesteld kalenderjaar, als een percentage van de totale vrijgekomen emissies tijdens het referentiejaar 2005;
- 2° emissiereductieprogramma: een programma ter beheersing van de luchtverontreiniging om de vastgelegde emissieplafonds tijdig te behalen;
- 3° gebied: geografisch afgebakende zone met een verhoogde luchtverontreiniging;
- 4° gevoelige bevolkingsgroepen en kwetsbare groepen: de bevolkingsgroepen die permanent of tijdelijk gevoeliger of kwetsbaarder zijn voor de gevolgen van luchtverontreiniging dan de gemiddelde bevolking, vanwege specifieke kenmerken die de gevolgen van blootstelling voor de gezondheid groter maken of omdat zij een hogere gevoeligheid of een lagere drempelwaarde voor gezondheidseffecten hebben of minder goed in staat zijn zichzelf te beschermen.
- 5° luchtmissie: de uitstoot van een verontreinigende stof uit een puntbron of een diffuse bron in de lucht;
- 6° luchtkwaliteitsnormen: de grenswaarden, de streefwaarden, de verplichting om de gemiddelde blootstelling te verminderen, de concentratiedoelstellingen voor gemiddelde blootstelling, de kritieke niveaus, de alarmdrempels, de informatiedrempels en de langetermijndoelstellingen;
- 7° luchtkwaliteitsplan: een plan met beleidslijnen en maatregelen om de grenswaarden, streefwaarden of verplichtingen om de gemiddelde blootstelling te verminderen, na te leven als die worden overschreden;
- 8° luchtverontreiniging: de verontreiniging, vermeld in artikel 1.1.2, 5°, van de atmosfeer;
- 9° routekaart inzake luchtkwaliteit: een luchtkwaliteitsplan dat is vastgesteld vóór het tijdstip waarop aan de grenswaarden en streefwaarden moet worden voldaan, met beleidslijnen en maatregelen om uiterlijk op dat tijdstip aan die grenswaarden en streefwaarden te voldoen;
- 10° sectoren: de verschillende categorieën van economische en maatschappelijke activiteiten die bijdragen aan luchtverontreiniging;
- 11° verontreinigende stof: een stof die zich in de lucht bevindt en die waarschijnlijk schadelijke gevolgen voor de gezondheid van de mens of het milieu heeft
- 12° VMM: de Vlaamse Milieumaatschappij, opgericht bij artikel 10.2.1.”

Art. 6. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2025, wordt in hetzelfde hoofdstuk I een artikel 9.1.2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 9.1.2. Deze titel is van toepassing op het luchtbeleid, vermeld in artikel 9.1.4, in het Vlaamse Gewest.”

Art. 7. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2025, wordt in hetzelfde hoofdstuk I een artikel 9.1.3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 9.1.3. Het luchtbeleid streeft naar een luchtkwaliteit die niet schadelijk is voor de gezondheid van de mens, de natuurlijke ecosystemen en de biodiversiteit, en komt tegemoet aan de behoefte van de huidige generaties zonder de mogelijkheden van de toekomstige generaties om aan hun behoefte te voldoen, in het gedrang te brengen.”.

Art. 8. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2025, wordt in hetzelfde hoofdstuk I een artikel 9.1.4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 9.1.4. Overeenkomstig artikel 10.2.3, §2, is de VMM de bevoegde autoriteit die belast is met de coördinatie en organisatie van het luchtbeleid.”.

Art. 9. In titel IX van hetzelfde decreet, ingevoegd bij artikel 3, wordt een hoofdstuk II ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk II. Kortetermijnactieplan”.

Art. 10. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2025, wordt in hoofdstuk II, ingevoegd bij artikel 9, een artikel 9.2.1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 9.2.1. De Vlaamse Regering stelt een regeling vast voor tijdelijke situaties van verhoogde luchtverontreiniging door bijzondere meteorologische omstandigheden.

De regeling, vermeld in het eerste lid, omvat de informatie- en alarmdrempels voor luchtverontreiniging van de Intergewestelijke Cel voor het Leefmilieu waarvan de overschrijding, naargelang van het geval, aanleiding geeft tot de inwerkingstelling van de waarschuwingsfase of de alarmfase, vermeld in het derde en vierde lid.

Tijdens de waarschuwingsfase wordt de bevolking, met bijzondere aandacht voor de meest gevoelige bevolkingsgroepen en kwetsbare groepen, geïnformeerd over de nadelige gezondheidseffecten van luchtvervuiling en geven de betrokken overheden adviezen over emissiereducerende kortetermijnmaatregelen om de luchtverontreiniging te beperken.

Gedurende de alarmfase wordt de volledige bevolking gealarmeerd over de nadelige gezondheidseffecten van luchtvervuiling en nemen de exploitanten en de overheden die daarvoor bevoegd zijn, voor de betekenisvolle bronnen van verontreiniging emissiereducerende kortetermijnmaatregelen die de Vlaamse Regering bepaalt met inachtneming van de ernst van de situatie.

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop het publiek wordt ingelicht, en de maatregelen die ten opzichte van het publiek kunnen worden getroffen door de overheden die daarvoor bevoegd zijn.”.

Art. 11. In titel IX van hetzelfde decreet, ingevoegd bij artikel 3, wordt een hoofdstuk III ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk III. Luchtbeleidsplan”.

Art. 12. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2025, wordt in hoofdstuk III, ingevoegd bij artikel 11, een artikel 9.3.1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 9.3.1. §1. De Vlaamse Regering stelt minimaal vijfjaarlijks een Vlaams luchtbeleidsplan vast waarin al de volgende elementen worden opgenomen:

- 1° de verwachte ontwikkelingen van de emissies per sector;
- 2° de verwachte ontwikkelingen van de immissies in het Vlaamse Gewest;
- 3° de toetsing aan:
 - a) luchtkwaliteitsnormen;
 - b) emissieplafonds
- 4° beschrijving van alle maatregelen voor de lucht, met inbegrip van de identificatie van de bevoegde autoriteit die verantwoordelijk is voor de uitvoering ervan.

De Vlaamse Regering stelt minstens om de twee en een half jaar een voortgangsrapport vast waarin al de volgende elementen worden opgenomen:

- 1° de meest recente emissies en de verwachte ontwikkelingen van de emissies per sector;
- 2° de meest recente immissies in het Vlaamse Gewest;
- 3° de stand van zaken over de uitvoering van alle maatregelen inzake lucht die zijn opgenomen in het Vlaams luchtbeleidsplan, vermeld in het eerste lid.

De Vlaamse Regering mag nadere regels bepalen om een Vlaams luchtbeleidsplan en een voortgangsrapport als vermeld in het eerste en tweede lid, op te stellen.

§2. Met behoud van toepassing van paragraaf 1, mag de Vlaamse Regering bijzondere luchtbeleidsplannen voor specifieke pollutanten, sectoren of gebieden vaststellen.

De Vlaamse Regering mag nadere regels bepalen waaraan een bijzonder luchtbeleidsplan als vermeld in het eerste lid, moet voldoen.”.

Art. 13. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2025, wordt in hetzelfde hoofdstuk III een artikel 9.3.2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 9.3.2. Met behoud van de toepassing van artikel 9.3.1, wordt in bepaalde gevallen een luchtkwaliteitsplan vastgesteld.

De Vlaamse Regering mag nadere regels bepalen om een luchtkwaliteitsplan als vermeld in het eerste lid, vast te stellen.”.

Art. 14. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2025, wordt in hetzelfde hoofdstuk III een artikel 9.3.3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 9.3.3. met behoud van toepassing van artikel 9.3.1, wordt in bepaalde gevallen een routekaart inzake luchtkwaliteit vastgesteld.

De Vlaamse Regering mag nadere regels bepalen om een routekaart inzake luchtkwaliteit als vermeld in het eerste lid, vast te stellen.”.

Art. 15. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2025, wordt in hetzelfde hoofdstuk III een artikel 9.3.4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 9.3.4. Met behoud van toepassing van artikel 9.3.1, wordt in bepaalde gevallen een emissiereductieprogramma vastgesteld.

De Vlaamse Regering mag nadere regels bepalen om een emissiereductieprogramma vast te stellen.”.

Hoofdstuk 3. Slotbepaling

Art. 16. De wet van 28 december 1964 betreffende de bestrijding van de luchtverontreiniging, het laatst gewijzigd bij het decreet van 23 december 2022, wordt opgeheven.

Brussel, (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS

ADVIES VAN DE MILIEU- EN NATUURRAAD VAN VLAANDEREN

Briefadvies

Regelgevende ingrepen voor de omzetting van de richtlijn betreffende de luchtkwaliteit en schonere lucht voor Europa (2024/2881)

Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en het ontwerp van besluit tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne

Datum van goedkeuring 26/11/2025

Volgnummer 2025 | 027

Coördinator + e-mailadres francis.noyen, francis.noyen@minaraad.be

Mijnheer de minister,

Op 21 oktober 2025 heeft de Minaraad uw adviesaanvraag ontvangen over het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en het ontwerp van besluit tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne. De adviestertermijn bedroeg 30 dagen.

Beide (voor)ontwerpen voorzien in de omzetting van de Europese Richtlijn betreffende de luchtkwaliteit en schonere lucht voor Europa (Richtlijn 2024/2881) in Vlaamse regelgeving.¹ Deze richtlijn stelt strengere luchtkwaliteitsnormen voor 2030 vast, als een tussenstap naar de doelstelling van nul-verontreiniging in 2050 en naar een gifvrij milieu.² De richtlijn verplicht de lidstaten ertoe om routekaarten en plannen voor de luchtkwaliteit op te stellen. Tegelijk worden de eisen voor monitoring en modellering van de luchtkwaliteit aangescherpt om het beheer, de preventie en de handhaving van de luchtkwaliteit te verbeteren.

De huidige Europese luchtkwaliteitsnormen – die naast gezondheidseffecten ook rekening houden met economische en technische haalbaarheid – werden in 2024 op veel plaatsen in Vlaanderen gerespecteerd.³ De bestaande luchtverontreiniging heeft evenwel nog steeds impact op de gezondheid. Fijn stof, stikstofdioxide en ozon zijn de drie stoffen met de grootste gezondheidsimpact in Vlaanderen. In 2024 waren er naar schatting ongeveer 2700 vroegtijdige

¹ Europese Unie. (2024, 23 oktober). *Richtlijn (EU) 2024/2881 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de luchtkwaliteit en schonere lucht voor Europa (herschikking)*. Publicatieblad van de Europese Unie, L-serie, 20.11.2024. Geraadpleegd op <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/2881/oj>

² Europese Commissie. (2021, 12 mei). *EU Action Plan: Towards Zero Pollution for Air, Water and Soil*. COM(2021) 400 final. Geraadpleegd op <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52021DC0400>

³ Enkele stoffen zijn nog niet volledig in orde met de huidige EU-normen:

- Voor ozon worden de langetermijndoelstellingen overal overschreden.
- Ammoniak overschrijdt het kritieke niveau voor de vegetatie op bijna de helft van de meetplaatsen.
- Voor arseen noteren we op twee van de drie meetplaatsen in de omgeving van Hoboken concentraties boven de Europese streefwaarde.

sterfgevallen door fijn stof (PM_{2,5}), 1600 vroegtijdige sterfgevallen door ozon (O₃) en 800 vroegtijdige sterfgevallen door stikstofdioxide (NO₂).⁴

Het voorontwerp van decreet is gericht op een wijziging van het Decreet van 5 april 1995 houdende Algemene Bepalingen voor het Milieubeleid (DABM). Met wat voorligt wordt de Wet van 28 december 1964 op de Bestrijding van Luchtverontreiniging opgeheven. De wijziging verankert bovendien ook de rechtsgrond voor de omzetting van Luchtkwaliteitsrichtlijn en zorgt voor een kader voor de opmaak van een luchtbeleidsplan, een luchtkwaliteitsplan, een routekaart inzake luchtkwaliteit en een emissiereductieprogramma.

De eigenlijke omzetting van de bepalingen en normen van Richtlijn 2024/2881 wordt opgenomen in het voorliggend ontwerp van besluit, dat gericht is op wijziging van het VLAREM II. De lidstaten moeten deze nieuwe normen uiterlijk op 11 december 2026 omzetten in nationale wetgeving.

De Minaraad gaat akkoord met de voorgestelde wijzigingen, maar wijst op het risico van het wegvallen van de juridische basis voor bepaalde klimaatmaatregelen enerzijds en anderzijds op het gegeven dat volgens modelleringen met het huidige luchtbeleidsplan de strengere normen in 2030 niet gehaald zullen worden in een beperkt aantal specifieke gebieden (zoals *street canyons*).

De omzetting voorziet expliciet in de opheffing van de Wet van 28 december 1964 betreffende de Bestrijding van de Luchtverontreiniging. De rechtsgrond voor de omzetting van de Richtlijn wordt verankerd in het DABM, meer bepaald in de nieuwe titel IX 'Lucht'. Bepaalde verplichtingen en verwijzingen (o.a. richting VEKA), zoals die in artikel 9 van de Wet op de bestrijding van Luchtverontreiniging⁵, worden evenwel mogelijk niet volledig afgedekt door de nieuwe bepalingen. Als de wet aldus wordt opgeheven zonder dat voor alle bestaande verplichtingen een nieuwe rechtsgrond wordt voorzien, ontstaat er volgens de Minaraad een risico op het wegvallen van de juridische basis voor bepaalde klimaatmaatregelen.

De omzetting van de Luchtkwaliteitsrichtlijn brengt o.a. strengere grenswaarden voor 2030 met zich mee. De modelleringen die uitgaan van de maatregelen zoals opgenomen in het bestaande Vlaams Luchtbeleidsplan 2030 tonen aan dat de strenge normen in 2030 gehaald zullen worden met uitzondering van beperkte overschrijdingen voor NO₂ in specifieke gebieden.⁶ Momenteel is het onduidelijk in hoeverre bijkomend beleid op vlak van klimaat, PAS, de nieuwe *Green Deal Binnenvaart*, Europese regelingen rond walstroom, etc. zorgen voor bijkomende reducties in deze specifieke gebieden. Daarnaast stelt het Voortgangsrapport uit 2021 o.a. dat "*Een verdere daling van de NO₂ concentraties hangt af van de implementatie van de maatregelen rond wegverkeer (aanpak emissiefraude, vergroening park, daling aantal kilometers, elektrificatie bussenpark De Lijn, emissievrije stedelijke logistiek)*". In de praktijk lopen verschillende acties vertraging op (bijvoorbeeld de elektrificatie van het bussenpark van De Lijn en de maatregel "*emissievrije*

⁴ <https://vmm.vlaanderen.be/feiten-cijfers/lucht/evolutie-uitstoot-en-luchtkwaliteit>

⁵ Artikel 9 luidt: "*In afwijking van artikel 6 en artikel 10 legt het Vlaams Energie- en Klimaatsagentschap aan de erkende technicus een administratieve geldboete op wegens het niet naleven van de door of krachtens deze wet opgelegde meldingsplichten inzake de keuring en het onderhoud van een centraal stooktoestel. Deze administratieve geldboete bedraagt minimaal 500 euro en maximaal 10.000 euro.*"

⁶ Vlaamse Regering. (2023). *RL luchtkwaliteit en LBP – nota* (VR 2023 0610 DOC.1300/1). Vlaamse Regering. Beschikbaar via: <https://themis.vlaanderen.be/files/651ed7360ea9b4000d000358/download>

⁷ Vlaamse Milieumaatschappij. (2021). *Eerste voortgangsrapport over het Vlaams Luchtbeleidsplan 2030*. Erembodegem: Vlaamse Milieumaatschappij. (Depotnummer D/2021/6871/013). Beschikbaar via: <https://www.vmm.be/publicaties/vlaams-luchtbeleidsplan-2030-voortgangsrapport>

stedelijke distributie).⁸ De Vlaamse Regering schrapte op 19 september 2025 ook de geplande verstrengingen voor 2026 en 2028 van de toegangsvoorwaarden tot de lage-emissiezones. Het effect van deze verstrenging werd ingeschat op $-5,6 \mu\text{g}/\text{m}^3$ NO_2 voor drukke *street canyons*.⁹ De toekomstige norm is $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$ NO_2 . In dit kader wijst de Minaraad ook op een recent arrest van het Grondwettelijk Hof, waarbij het uitstel van de lage-emissiezone in Brussel werd geschorst omdat dit uitstel een aanzienlijke achteruitgang zou betekenen van het recht op gezondheid en het recht op een gezonde leefomgeving.¹⁰

De Minaraad gaat ervan uit dat de aangekondigde actualisatie van het Luchtbeleidsplan 2030 voldoende maatregelen zal bevatten, zodat overschrijdingen, vastgesteld volgens referentiemeetmethoden, conform artikel 11 van de Richtlijn, worden vermeden en de 2030-doelstellingen effectief en tijdig gehaald zullen worden.

De Minaraad stelt vast dat zijn advies uit 2021 over mogelijke bijkomende maatregelen voor de reductie van stikstofoxiden en fijn stof,¹¹ nog steeds een inspiratiebron kan zijn voor een afwegingskader en een maatregelenpakket voor o.a. het wegverkeer en huishoudelijke houtverbranding.

Met de meeste hoogachting,

Guido Mulier
Voorzitter Minaraad '26

⁸ Vlaamse Milieumaatschappij. (2023). *Tweede voortgangsrapport over het Vlaams Luchtbeleidsplan 2030*. Aalst: Vlaamse Milieumaatschappij. (Depotnummer D/2023/6871/027). Beschikbaar via: <https://vmm.vlaanderen.be/publicaties/vlaams-luchtbeleidsplan-2030-voortgangsrapport-2023>

⁹ Degrauwe, B., Hofman, J., Vranckx, S., & Van Zeebroeck, B. (2024). *Standaardeffecten van lokale mobiliteitsmaatregelen op luchtkwaliteit* (Ref. 2310356/MAP). Vlaamse Milieumaatschappij & VITO. Beschikbaar via: <https://vmm.vlaanderen.be/publicaties/standaardeffecten-van-lokale-mobiliteitsmaatregelen-op-luchtkwaliteit>

¹⁰ Grondwettelijk Hof. (2025, 11 september). *Arrest nr. 115/2025 betreffende de schorsing van het uitstel van de lage-emissiezone in Brussel wegens schending van het recht op gezondheid en een gezond leefmilieu*. Belgisch Staatsblad. Geraadpleegd op <https://www.const-court.be>

¹¹ Minaraad, SALV & SERV. (2021, 23 december). *Mogelijke bijkomende maatregelen voor de reductie van stikstofoxiden en fijn stof* (Advies nr. 2021-030). Geraadpleegd op <https://www.minaraad.be/themas/hinder/bijkomende-luchtkwaliteitsmaatregelen-adviesvraag>

VOORONTWERP VAN DECREET
van 19 december 2025

Ontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 28 december 1964 betreffende de bestrijding van de luchtverontreiniging en het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid

Op voorstel van de Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid

Art. 2. In titel II, hoofdstuk II, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, gewijzigd bij de decreten van 18 juli 2003, 30 april 2004 en 7 december 2018, wordt afdeling 2, die bestaat uit artikel 2.2.8, opgeheven.

Art. 3. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2025, wordt een titel IX ingevoegd, die luidt als volgt:

“Titel IX. Lucht”.

Art. 4. In titel IX van hetzelfde decreet, ingevoegd bij artikel 3, wordt een hoofdstuk I ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk I. Algemene bepalingen”.

Art. 5. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2025, wordt in hoofdstuk I, ingevoegd bij artikel 4, een artikel 9.1.1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“ Art. 9.1.1. In deze titel wordt verstaan onder:

- 1° emissieplafond: het geeft de emissiereductie weer die ten minste moet worden bereikt in een vooropgesteld kalenderjaar, als een percentage van de totale vrijgekomen emissies tijdens het referentiejaar 2005;
- 2° emissiereductieprogramma: een programma ter beheersing van de luchtverontreiniging om de vastgelegde emissieplafonds tijdig te behalen;
- 3° gebied: geografisch afgebakende zone met een verhoogde luchtverontreiniging;
- 4° gevoelige bevolkingsgroepen en kwetsbare groepen: de bevolkingsgroepen die permanent of tijdelijk gevoeliger of kwetsbaarder zijn voor de gevolgen van luchtverontreiniging dan de gemiddelde bevolking, vanwege specifieke kenmerken die de gevolgen van blootstelling voor de gezondheid groter maken of omdat zij een hogere gevoeligheid of een lagere drempelwaarde voor gezondheidseffecten hebben of minder goed in staat zijn zichzelf te beschermen.
- 5° luchtmissie: de uitstoot van een verontreinigende stof uit een puntbron of een diffuse bron in de lucht;
- 6° luchtkwaliteitsnormen: de grenswaarden, de streefwaarden, de verplichting om de gemiddelde blootstelling te verminderen, de concentratiedoelstellingen voor gemiddelde blootstelling, de kritieke niveaus, de alarmdrempels, de informatiedrempels en de langetermijndoelstellingen;
- 7° luchtkwaliteitsplan: een plan met beleidslijnen en maatregelen om de grenswaarden, streefwaarden of verplichtingen om de gemiddelde blootstelling te verminderen, na te leven als die worden overschreden;
- 8° luchtverontreiniging: de verontreiniging, vermeld in artikel 1.1.2, 5°, van de atmosfeer;
- 9° routekaart inzake luchtkwaliteit: een luchtkwaliteitsplan dat is vastgesteld vóór het tijdstip waarop aan de grenswaarden en streefwaarden moet worden voldaan, met beleidslijnen en maatregelen om uiterlijk op dat tijdstip aan die grenswaarden en streefwaarden te voldoen;
- 10° sectoren: de verschillende categorieën van economische en maatschappelijke activiteiten die bijdragen aan luchtverontreiniging;
- 11° verontreinigende stof: een stof die zich in de lucht bevindt en die waarschijnlijk schadelijke gevolgen voor de gezondheid van de mens of het milieu heeft
- 12° VMM: de Vlaamse Milieumaatschappij, opgericht bij artikel 10.2.1.”.

Art. 6. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2025, wordt in hetzelfde hoofdstuk I een artikel 9.1.2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 9.1.2. Deze titel is van toepassing op het luchtbeleid, vermeld in artikel 9.1.3, in het Vlaamse Gewest.”.

Art. 7. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2025, wordt in hetzelfde hoofdstuk I een artikel 9.1.3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 9.1.3. Het luchtbeleid streeft naar een luchtkwaliteit die niet schadelijk is voor de gezondheid van de mens, de natuurlijke ecosystemen en de biodiversiteit, en komt tegemoet aan de behoefte van de huidige generaties zonder de mogelijkheden van de toekomstige generaties om aan hun behoefte te voldoen, in het gedrang te brengen.”.

Art. 8. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2025, wordt in hetzelfde hoofdstuk I een artikel 9.1.4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 9.1.4. Overeenkomstig artikel 10.2.3, §2, is de VMM de bevoegde autoriteit die belast is met de coördinatie en organisatie van het luchtbeleid.”.

Art. 9. In titel IX van hetzelfde decreet, ingevoegd bij artikel 3, wordt een hoofdstuk II ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk II. Kortetermijnactieplan”.

Art. 10. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2025, wordt in hoofdstuk II, ingevoegd bij artikel 9, een artikel 9.2.1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 9.2.1. De Vlaamse Regering stelt een regeling vast voor tijdelijke situaties van verhoogde luchtverontreiniging door bijzondere meteorologische omstandigheden.

De regeling, vermeld in het eerste lid, omvat de informatie- en alarmdrempels voor luchtverontreiniging van de Intergewestelijke Cel voor het Leefmilieu waarvan de overschrijding, naargelang van het geval, aanleiding geeft tot de inwerkingstelling van de waarschuwingsfase of de alarmfase, vermeld in het derde en vierde lid.

Tijdens de waarschuwingsfase wordt de bevolking, met bijzondere aandacht voor de meest gevoelige bevolkingsgroepen en kwetsbare groepen, geïnformeerd over de nadelige gezondheidseffecten van luchtvervuiling en geven de betrokken overheden adviezen over emissiereducerende kortetermijnmaatregelen om de luchtverontreiniging te beperken.

Gedurende de alarmfase wordt de volledige bevolking gealarmeerd over de nadelige gezondheidseffecten van luchtvervuiling en nemen de exploitanten en de overheden die daarvoor bevoegd zijn, voor de betekenisvolle bronnen van verontreiniging emissiereducerende kortetermijnmaatregelen die de Vlaamse Regering bepaalt met inachtneming van de ernst van de situatie.

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop het publiek wordt ingelicht, en de maatregelen die ten opzichte van het publiek kunnen worden getroffen door de overheden die daarvoor bevoegd zijn.”.

Art. 11. In titel IX van hetzelfde decreet, ingevoegd bij artikel 3, wordt een hoofdstuk III ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk III. Luchtbeleidsplan”.

Art. 12. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2025, wordt in hoofdstuk III, ingevoegd bij artikel 11, een artikel 9.3.1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 9.3.1. §1. De Vlaamse Regering stelt minimaal vijfjaarlijks een Vlaams luchtbeleidsplan vast waarin al de volgende elementen worden opgenomen:

- 1° de verwachte ontwikkelingen van de emissies per sector;
- 2° de verwachte ontwikkelingen van de immissies in het Vlaamse Gewest;
- 3° de toetsing aan:
 - a) luchtkwaliteitsnormen;
 - b) emissieplafonds
- 4° beschrijving van alle maatregelen voor de lucht, met inbegrip van de identificatie van de bevoegde autoriteit die verantwoordelijk is voor de uitvoering ervan.

De Vlaamse Regering stelt minstens om de twee en een half jaar een voortgangsrapport vast waarin al de volgende elementen worden opgenomen:

- 1° de meest recente emissies en de verwachte ontwikkelingen van de emissies per sector;
- 2° de meest recente immissies in het Vlaamse Gewest;
- 3° de stand van zaken over de uitvoering van alle maatregelen inzake lucht die zijn opgenomen in het Vlaams luchtbeleidsplan, vermeld in het eerste lid.

De Vlaamse Regering mag nadere regels bepalen om een Vlaams luchtbeleidsplan en een voortgangsrapport als vermeld in het eerste en tweede lid, op te stellen.

§2. Met behoud van toepassing van paragraaf 1, mag de Vlaamse Regering bijzondere luchtbeleidsplannen voor specifieke pollutanten, sectoren of gebieden vaststellen.

De Vlaamse Regering mag nadere regels bepalen waaraan een bijzonder luchtbeleidsplan als vermeld in het eerste lid, moet voldoen.”.

Art. 13. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2025, wordt in hetzelfde hoofdstuk III een artikel 9.3.2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 9.3.2. Met behoud van de toepassing van artikel 9.3.1, wordt in bepaalde gevallen een luchtkwaliteitsplan vastgesteld.

De Vlaamse Regering mag nadere regels bepalen om een luchtkwaliteitsplan als vermeld in het eerste lid, vast te stellen.”

Art. 14. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2025, wordt in hetzelfde hoofdstuk III een artikel 9.3.3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 9.3.3. Met behoud van toepassing van artikel 9.3.1, wordt in bepaalde gevallen een routekaart inzake luchtkwaliteit vastgesteld.

De Vlaamse Regering mag nadere regels bepalen om een routekaart inzake luchtkwaliteit als vermeld in het eerste lid, vast te stellen.”

Art. 15. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2025, wordt in hetzelfde hoofdstuk III een artikel 9.3.4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 9.3.4. Met behoud van toepassing van artikel 9.3.1, wordt in bepaalde gevallen een emissiereductieprogramma vastgesteld.

De Vlaamse Regering mag nadere regels bepalen om een emissiereductieprogramma vast te stellen.”

Art. 16. In titel IX van hetzelfde decreet, ingevoegd bij artikel 3, wordt een hoofdstuk IV ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk IV. Schadevergoeding voor gezondheidsschade”.

Art. 17. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2025, wordt in hoofdstuk IV, ingevoegd bij artikel 16, een artikel 9.4.1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In geval van een schending van artikel 2.5.2.4.1, § 1 t.e.m. 5 of artikel 2.5.2.4.2, § 1 en 2, kunnen natuurlijke personen die hierdoor gezondheidsschade lijden, hiervoor een schadevergoeding vorderen overeenkomstig het buitencontractuele aansprakelijkheidsrecht. De verjaringstermijnen vermeld in artikel 2262*bis*, §1, tweede en derde lid van het oud Burgerlijk Wetboek zijn hierop van toepassing, met dien verstande dat deze termijnen niet beginnen te lopen voordat de schending werd beëindigd en de natuurlijke persoon die de schadevergoeding vordert, weet, of redelijkerwijs behoort weten, dat hij of zij schade heeft geleden als gevolg van de schending zoals bedoeld in dit artikel.

Art. 18. In titel IX van hetzelfde decreet, ingevoegd bij artikel 3, wordt een hoofdstuk V ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk V. Sancties”.

Art. 19. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2025, wordt in hoofdstuk V, ingevoegd bij artikel 18, een artikel 9.5.1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van de regels bepaald in titel XVI, legt het VEKA, vermeld in artikel 8.1.2, 18°/1, aan de erkende technicus een administratieve geldboete op wegens het niet naleven van de meldingsplichten inzake de keuring en het onderhoud van een centraal stooktoestel vermeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 2006 betreffende het onderhoud en het nazicht van centrale stooktoestellen voor de verwarming van gebouwen of voor de aanmaak van warm verbruikswater. Deze administratieve geldboete bedraagt minimaal 500 euro en maximaal 10.000 euro.”

Hoofdstuk 3. Slotbepalingen

Art. 20. De artikelen 2, 5, 6, 9 en 10 van de wet van 28 december 1964 betreffende de bestrijding van de luchtverontreiniging, het laatst gewijzigd bij het decreet van 23 december 2022, worden opgeheven.

Art. 21. Dit decreet treedt in werking op 11 december 2026.

Brussel, (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE afdeling Wetgeving

advies 78.714/1
van 4 februari 2026

over

een voorontwerp van decreet ‘tot wijziging van de wet van
28 december 1964 betreffende de bestrijding van de
luchtverontreiniging en het decreet van 5 april 1995 houdende
algemene bepalingen inzake milieubeleid’

Op 22 december 2025 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘tot wijziging van de wet van 28 december 1964 betreffende de bestrijding van de luchtverontreiniging en het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid’.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 27 januari 2026. De kamer was samengesteld uit Pierre LEFRANC, kamervoorzitter, Brecht STEEN en Tim CORTHAUT, staatsraden, Michel TISON, assessor, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Kristine BAMS, eerste auditeur-afdelingshoofd.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 4 februari 2026.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet wijzigt het decreet van 5 april 1995 ‘houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid’ (hierna: DABM) (de artikelen 2 tot 19 van het voorontwerp) en heft de artikelen 2, 5, 6, 9 en 10 van de wet van 28 december 1964 ‘betreffende de bestrijding van de luchtverontreiniging’ op (artikel 20).

Artikel 2 van het voorontwerp heft artikel 2.2.8 in titel II, hoofdstuk II, afdeling 2 van het DABM, op.

De artikelen 3 tot 17 van het voorontwerp strekken ertoe in een nieuwe titel IX van het DABM nieuwe bepalingen in te voegen die de nodige rechtsgrond moeten bieden voor de omzetting van:

- richtlijn (EU) 2024/2881 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2024 ‘betreffende de luchtkwaliteit en schonere lucht voor Europa’ dan wel zelf artikelen van die richtlijn om te zetten;
- richtlijn (EU) 2016/2284 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2016 ‘betreffende de vermindering van de nationale emissies van bepaalde luchtverontreinigende stoffen, tot wijziging van Richtlijn 2003/35/EG en tot intrekking van Richtlijn 2001/81/EG’ dan wel zelf artikelen van die richtlijn om te zetten.

De artikelen 18 en 19 van het voorontwerp voegen een “Hoofdstuk V. Sancties” in de nieuwe titel IX in die mogelijk maken dat een administratieve geldboete door het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA) kan worden opgelegd aan erkende technici wegens het niet naleven van de meldingsplichten inzake de keuring en het onderhoud van een centraal stooktoestel.

Het aan te nemen decreet treedt in werking op 11 december 2026 (artikel 21).

BEVOEGDHEID

3. Op grond van artikel 6, § 1, II, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’ zijn de gewesten bevoegd voor de voorkoming en bestrijding van de verschillende vormen van milieuverontreiniging. De gewesten vinden in het eerste lid, 1° van die

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

bepaling de algemene bevoegdheid die hen in staat stelt het leefmilieu, onder meer de lucht, tegen verontreiniging en aantasting, te beschermen.

Het om advies voorgelegde voorontwerp heeft op die aangelegenheid betrekking.

4. Dat is ook het geval voor artikel 17 van het voorontwerp dat een specifieke regeling inzake burgerlijke aansprakelijkheid bevat, ook al behoren de algemene regels inzake buitencontractuele aansprakelijkheid tot de residuaire bevoegdheid van de federale overheid.

Het ontworpen artikel 9.4.1 van het DABM strekt tot omzetting van artikel 28, lid 3, van richtlijn (EU) 2024/2881 dat bepaalt dat:

1) de lidstaten verjaringstermijnen kunnen vaststellen voor het instellen van vorderingen tot schadevergoeding door natuurlijke personen die *gezondheidsschade* lijden als gevolg van een door de *bevoegde autoriteiten* opzettelijk of uit onachtzaamheid begane schending van de nationale voorschriften tot omzetting van de richtlijnbeoordelingen met betrekking tot luchtkwaliteitsplannen², routekaarten inzake luchtkwaliteit³ en kortetermijnactieplannen⁴, en dat

2) die *termijnen* niet beginnen te lopen voordat de schending is beëindigd en de persoon die schadevergoeding vordert, weet, of redelijkerwijs geacht kan worden te weten, dat hij of zij schade heeft geleden als gevolg van een schending van voormelde bepalingen.

Artikel 17 voegt in het bij artikel 16 ingevoegde hoofdstuk IV ‘Schadevergoeding voor gezondheidsschade’ in titel IX van het DABM een artikel 9.4.1 in dat bepaalt dat

1) in geval van een *schending van* artikel 2.5.2.4.1, §§ 1 t.e.m. 5 of artikel 2.5.2.4.2, §§ 1 en 2, (van titel II van het VLAREM)⁵ natuurlijke personen die hierdoor *gezondheidsschade* lijden, hiervoor een schadevergoeding kunnen vorderen overeenkomstig het buitencontractuele aansprakelijkheidsrecht, en dat

2) de *verjaringstermijnen* vermeld in artikel 2262bis, § 1, tweede en derde lid, van het oud Burgerlijk Wetboek hierop van toepassing zijn, *met dien verstande* dat deze termijnen niet beginnen te lopen voordat de schending werd beëindigd en de natuurlijke persoon die de schadevergoeding vordert, weet, of redelijkerwijs behoort (te) weten, dat hij of zij schade heeft geleden als gevolg van de schending zoals bedoeld in dit artikel.

² Volgens de toelichting bij artikel 13 van het voorontwerp moet een luchtkwaliteitsplan worden opgemaakt zoals bepaald in richtlijn (EU) 2024/2881.

³ Volgens de toelichting bij artikel 14 van het voorontwerp moet een routekaart inzake luchtkwaliteit worden opgemaakt zoals bepaald in richtlijn (EU) 2024/2881.

⁴ Volgens de toelichting is artikel 10 van het voorontwerp gebaseerd op artikel 20 van richtlijn (EU) 2024/2881.

⁵ De afdeling Wetgeving stelt vast dat de artikelen 2.5.2.4.1 en 2.5.2.4.2 waarnaar de ontworpen bepaling verwijst, niet voorkomen in het DABM maar wellicht die artikelen van titel II van het VLAREM betreffen die in hun actuele versie respectievelijk betrekking hebben op luchtkwaliteitsplannen en actieplannen op korte termijn. Daarnaar gevraagd, deelde de gemachtigde hieromtrent het volgende mee: “Dit is een vergetelheid. Hiermee worden geen artikelen uit het DABM bedoeld, maar wel de ontworpen artikelen 2.5.2.4.1 en 2.5.2.4.2. van VLAREM II die door de artikelen 20 en 22 van het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering zullen worden ingevoerd.”

Bijgevolg verlengt de ontworpen bepaling slechts de verjaringstermijn voor de aansprakelijkheid van de gewestelijke autoriteiten voor gezondheidsschade ten gevolge van het nalaten van autoriteiten van het Vlaamse Gewest om correct luchtkwaliteitsplannen, routekaarten inzake luchtkwaliteit en kortetermijnactieplannen op te stellen, zodat in wezen een aspect van de bescherming van het leefmilieu wordt geregeld en de federale bevoegdheden inzake het burgerlijk recht slechts zijdelings in het geding zijn.

5. Gelet op het feit dat de ontworpen bepaling zich beperkt tot een strikte omzetting van artikel 28 van richtlijn (EU) 2024/2881 met een bijzondere, afwijkende verjaringstermijnregeling louter voor vergoeding van gezondheidsschade als gevolg van een specifiek overheidsoptreden binnen de gewestbevoegdheden inzake het leefmilieu, kan aangenomen worden dat deze regeling:

- inherent is aan de uitoefening van de algemene bevoegdheid van de gewesten inzake de bescherming van het leefmilieu (opmerking 3)⁶, en

- het evenredigheidsbeginsel eerbiedigt, d.w.z. dat deze regeling de uitoefening van de federale bevoegdheid op het vlak van het burgerlijk aansprakelijkheidsrecht (opmerking 4) niet onmogelijk maakt of op overdreven wijze bemoeilijkt.

Er lijkt derhalve geen nood om voor deze specifieke regeling beroep te doen op de impliciete bevoegdheden, bedoeld in artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

ALGEMENE OPMERKINGEN

Omzetting Europese regelgeving – concordantietabel

6. Om na te gaan of een richtlijn juist en volledig is omgezet, moet een concordantietabel worden opgesteld met de artikelen van de richtlijn en de daarmee overeenstemmende artikelen van de omzettingstekst, en *vice versa*. Die tabel dient ook het volgende te vermelden:

- de artikelen van de richtlijn die eventueel al zijn omgezet, en de overeenstemmende internrechtelijke teksten en artikelen waarbij die artikelen zijn omgezet;

- de artikelen van de richtlijn die nog moeten worden omgezet, hetzij door een andere regelgevende tekst van de overheid, hetzij door een andere overheid.⁷

De concordantietabel moet bij het ontwerp van decreet worden gevoegd.⁸

⁶ Gezondheidsschade als gevolg van dit specifiek overheidsoptreden kan zich onbepaalde tijd na de beëindiging van dat overheidsoptreden manifesteren.

⁷ *Beginnelsen van de wetgevingstechniek – Handleiding voor het opstellen van wetgevende en reglementaire teksten*, www.raadvst-consetat.be, tab “Wetgevingstechniek”, aanbeveling 191.

⁸ *Ibidem*, aanbeveling 193.

Om de doeltreffendheid van die controle te waarborgen, is het van belang dat die tabel – die in alle opzichten juist moet zijn – ook reeds bij de aan de Raad van State gerichte adviesaanvraag wordt gevoegd.

7. Gevraagd naar de concordantietabel bij het voorontwerp, antwoordde de gemachtigde als volgt:

“De bepalingen van de Richtlijn 2024/2881 worden niet omgezet in het DABM. Deze worden volledig omgezet in het ontwerpbesluit, dat VLAREM II wijzigt. De toekomstige bepalingen in het DABM die in het ontwerpdecreet zijn opgenomen, vormen enkel de decretale rechtsgrond voor de omzetting van de Richtlijn 2024/2881. Daarnaast bevatten zij het decretale kader om het Vlaams Luchtbeleidsplan op te stellen.

De Richtlijn 2024/2881 en de Richtlijn 2016/2284 worden niet omgezet in het DABM. De Richtlijn 2024/2881 wordt volledig omgezet in het ontwerpbesluit, dat VLAREM II wijzigt. De Richtlijn 2016/2284 is reeds omgezet in Hoofdstuk 2.10. van VLAREM II.

In het ontwerpdecreet was het noodzakelijk om een aantal concepten te verduidelijken. Volgende definities van artikel 9.1.1. zijn gebaseerd op richtlijn 2024/2881: 4°, 6°, 7°, 9° en 11°. Volgende definities van artikel 9.1.1. zijn gebaseerd op richtlijn 2016/2284: 2° en 5°.”

8. De zienswijze van de gemachtigde dat richtlijn (EU) 2024/2881 en richtlijn (EU) 2016/2284 niet worden omgezet in het voorontwerp omdat richtlijn (EU) 2024/2881 enkel in titel II van het VLAREM⁹ zal worden omgezet en richtlijn (EU) 2016/2284 reeds is omgezet in titel II van het VLAREM, overtuigt niet.

8.1. Vooreerst stelt de Raad van State vast, zoals overigens ook in de memorie van toelichting wordt opgemerkt, dat de definities in het ontworpen artikel 9.1.1, die van toepassing zijn op titel IX van het DABM, gebaseerd zijn op de bestaande definities uit richtlijn (EU) 2024/2881 en uit richtlijn (EU) 2016/2284. De ontworpen definities van ‘gevoelige bevolkingsgroepen en kwetsbare groepen’, ‘luchtkwaliteitsnormen’, ‘luchtkwaliteitsplan’, ‘routekaart inzake luchtkwaliteit’ en ‘verontreinigende stof’ zijn immers identiek aan deze uit richtlijn (EU) 2024/2881. Deze definities werken door in de uitvoeringsbesluiten en hoeven dus niet meer te worden opgenomen in titel II van het VLAREM.¹⁰ Verder stelt de Raad van State vast, zoals ook blijkt uit de memorie van toelichting, dat artikel 10 van het voorontwerp een actualisatie betreft op basis van artikel 20 van richtlijn (EU) 2024/2881 en dat bij artikel 17 van het voorontwerp, artikel 28, lid 3, van richtlijn (EU) 2024/2881 wordt omgezet. Tot slot wijst de Raad

⁹ De gemachtigde verwijst naar het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, het besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 2006 betreffende het onderhoud en het nazicht van centrale stooktoestellen voor de verwarming van gebouwen of voor de aanmaak van warm verbruikswater, het besluit van de Vlaamse Regering van 19 november 2010 tot vaststelling van het Vlaams reglement inzake erkenningen met betrekking tot het leefmilieu en het besluit van de Vlaamse Regering van 23 mei 2025 over de omgevingshandhaving, wat betreft de implementatie van Europese regelgeving over de luchtkwaliteit’ waarover de afdeling Wetgeving op 21 januari 2026 advies 78.715/1 heeft gegeven.

¹⁰ De ontworpen definities van ‘emissiereductieprogramma’ en ‘luchtemissie’ zijn volgens de gemachtigde gebaseerd op de definities in richtlijn (EU) 2016/2284 maar komen in deze richtlijn niet voor maar de definitie van luchtemissie in het voorontwerp stemt overeen met de definitie van ‘emissie’ van deze richtlijn.

van State erop dat het creëren van bepalingen die als rechtsgrond moeten dienen voor (toekomstige) bepalingen van VLAREM II (bijvoorbeeld de artikelen 2 en 15 van het voorontwerp) op zich reeds een onderdeel van de omzetting van de bedoelde richtlijnen vormt.

8.2. Uit het voorgaande blijkt dat genoemde richtlijnen met het voorliggende voorontwerp deels worden omgezet in intern recht, wat overeenkomstig artikel 20, lid 1, derde alinea, van richtlijn (EU) 2016/2284 en artikel 30, lid 1, tweede alinea, van richtlijn (EU) 2024/2881 tot uiting moet worden gebracht in het ontwerp zelf (opmerking 10).

Men had er bijgevolg goed aan gedaan bij de adviesaanvraag een correcte en volledige concordantietabel te voegen. Door het ontbreken ervan kan de afdeling Wetgeving niet garanderen dat de tot stand gebrachte omzetting doelmatig is onderzocht. Uit het feit dat dit advies over bepaalde punten geen opmerkingen bevat, kan dan ook niets worden afgeleid.

Gelet op wat voorafgaat, moeten de stellers van het ontwerp wel degelijk bij het indienen van het ontwerp van decreet in het Vlaams Parlement een concordantietabel aan de memorie van toelichting toevoegen

In elk geval zal men ten laatste bij de mededeling aan de Europese Commissie overeenkomstig artikel 20 van richtlijn (EU) 2016/2284 en artikel 30 van richtlijn (EU) 2024/2881 met het oog op het vermijden van een inbreukprocedure overeenkomstig artikel 260, lid 3, van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie voldoende duidelijke en nauwkeurige inlichtingen over de maatregelen ter omzetting van een richtlijn moeten verstrekken, en de teksten ervan mededelen. Om te voldoen aan de verplichting om de rechtszekerheid in acht te nemen en te verzekeren dat alle bepalingen van deze richtlijn op hun volledige grondgebied worden omgezet, zijn de lidstaten gehouden om, desgevallend met concordantietabellen, uiteen te zetten met welke nationale bepaling of bepalingen – zowel op het niveau van het decreet als van de uitvoeringsbesluiten – elk van de bepalingen van de richtlijn wordt omgezet.¹¹

Delegaties

9.1. Voor de delegaties aan de Vlaamse Regering worden in de bij de artikelen 13 tot 15 ontworpen bepalingen verschillende formuleringen gebruikt.

Gevraagd wat met ‘mag nadere regels bepalen’ en met ‘de nadere regels’ wordt bedoeld in de artikelen 13 tot 15 van het voorontwerp, antwoordde de gemachtigde wat volgt:

“Deze formulering laat het aan de Vlaamse Regering over om te beslissen over de noodzaak om nadere regels op te leggen.”, en

“Met ‘nadere regels’ wordt bedoeld dat de Vlaamse Regering via een uitvoeringsbesluit meer gedetailleerde regels kan bepalen waaraan een luchtkwaliteitsplan, een routekaart of een reductieprogramma moet voldoen.”

¹¹ HvJ 8 juli 2019, *Commissie/België*, zaak C-543/17; ECLI:EU:C:2019:573, punt 59.

9.2. Aangezien deze bepalingen, zoals verduidelijkt in de memorie van toelichting, de omzetting van genoemde richtlijnen betreft, gaat het om verplichte en dus niet om facultatieve delegaties waarvan de Vlaamse Regering niet kan afzien daar uitvoering aan te geven.

Deze machtigingen dienen dan ook te worden geherformuleerd als ‘de Vlaamse Regering bepaalt...’.

9.3. Hoewel de gemachtigde heeft verklaard dat de machtiging om “nadere regels” te bepalen inhoudt dat de Vlaamse Regering “meer gedetailleerde regels” kan bepalen, blijft de draagwijdte van die machtigingsbepalingen onduidelijk.

Ofwel wordt daarmee niets meer beoogd dan wat reeds voortvloeit uit de algemene uitvoeringsbevoegdheid waarover de Vlaamse Regering beschikt op grond van artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’. In dat geval is een specifieke machtiging aan de Vlaamse Regering overbodig en dienen de genoemde bepalingen uit het ontwerp te worden weggelaten of te worden ingeperkt.

Ofwel reiken de aan de Vlaamse Regering verleende opdrachten verder dan wat uit de algemene uitvoeringsbevoegdheid voortvloeit, wat in dit geval zeer aannemelijk is gelet op de aard van de richtlijnbevestigingen die op grond van die machtigingen moeten worden omgezet. In een dergelijk geval dient het voorwerp van de machtiging te worden gepreciseerd.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 2

10. Gelet op opmerking 8.2 dient een nieuw artikel 2 te worden ingevoegd in hoofdstuk 1 van het voorontwerp dat melding zal maken van de gedeeltelijke omzetting van richtlijn (EU) 2024/2881 en van richtlijn (EU) 2016/2284.

Artikel 10

11. Het door artikel 10 van het voorontwerp ontworpen artikel 9.2.1, eerste lid, van het DABM machtigt de Vlaamse Regering tot het opstellen van een regeling voor tijdelijke situaties van verhoogde luchtverontreiniging door bijzondere meteorologische omstandigheden. Het ontworpen tweede lid stelt dat die regeling de informatie- en alarmdrempels voor luchtverontreiniging bevat van de Intergewestelijke Cel voor het Leefmilieu (hierna: IRCEL).

De gemachtigde gaf hierbij de volgende toelichting:

“Het ontworpen tweede lid bevat geen delegatie aan IRCEL om alarm- of informatiedrempels vast te stellen. Er bestaat reeds een ‘Coördinatieprotocol voor periodes van verhoogde luchtverontreiniging tussen het Vlaamse, Waalse en Brussels Hoofdstedelijk Gewest en IRCEL’ waarin de alarm- en informatiedrempels voor België worden vastgelegd. Dit coördinatieprotocol werd ondertekend door de drie gewesten en IRCEL. De geldende alarm- en informatiedrempels die zijn vastgelegd in dit coördinatieprotocol, gaan verder

dan de gedefinieerde drempels in bijlage I, afdeling 4 van de Richtlijn 2024/2881. Bij het vaststellen van alarm- of informatiedrempels heeft IRCEL een coördinerende rol in lijn met de samenwerkingsovereenkomst tussen het Brusselse, Vlaamse en Waalse gewest inzake het toezicht op emissies in de lucht en op de structurering van de gegevens.

Alarm- en informatiedrempels worden vastgesteld ter bescherming van de bevolking tegen kortstondige blootstelling aan hoge concentraties van verontreinigende stoffen. Daarnaast wordt bij het vaststellen van alarm- en informatiedrempels ook rekening gehouden met het niet nodeloos alarmeren van de bevolking bij een overschrijding.”¹²

Volgens de toelichting bij artikel 10 vormt dit artikel een actualisatie van artikel 20 van richtlijn (EU) 2024/2881 en vervangt het tevens artikel 2.2.8. van het DABM dat met artikel 2 van voorontwerp wordt opgeheven.

In het opgeheven artikel 2.2.8 van het DABM wordt geen melding gemaakt van IRCEL.

Het verdient dan ook aanbeveling de memorie van toelichting aan te vullen met deze toelichting van de gemachtigde.

Artikel 17

12. Het door artikel 17 van het voorontwerp ontworpen artikel 9.4.1 van het DABM verwijst naar “artikel 2.5.2.4.1, § 1 t.e.m. 5 of artikel 2.5.2.4.2, § 1 en 2 (van titel II van het VLAREM)”.

Het huidige artikel 2.5.2.4.1 van titel II van het VLAREM bevat slechts twee paragrafen.

De verwijzing naar deze bepalingen is voorbarig omdat hun inhoud momenteel niet overeenstemt met de inhoud die deze artikelen zullen hebben eens aangepast zoals de gemachtigde aangeeft.¹³ Wel kan in de plaats hiervan worden verwezen naar de (uitvoerings)bepalingen van de bij dit voorontwerp in te voegen bepalingen van het DABM over kortetermijnactieplannen (artikel 9.2.1 van het DABM) en over de luchtkwaliteitsplannen en routekaarten inzake luchtkwaliteit (artikelen 9.3.2 en 9.3.3 van het DABM).

Artikel 19

13. Het door artikel 19 van het voorontwerp ingevoegde artikel 9.5.1 van het DABM komt in de plaats van artikel 9 van de wet van 28 december 1964 dat wordt opgeheven bij artikel 20 van het voorontwerp.

¹² Het coördinatieprotocol waarnaar de gemachtigde verwijst, is raadpleegbaar met deze link: [Coördinatieprotocol voor periodes van verhoogde luchtverontreiniging — Nederlands](#).

¹³ Zie opmerking 4, voetnoot 5.

Artikel 9 van de wet van 28 december 1964 luidt momenteel als volgt:

“In afwijking van artikel 6 en artikel 10 legt het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap aan de erkende technicus een administratieve geldboete op wegens het niet naleven van de door of krachtens deze wet opgelegde meldingsplichten inzake de keuring en het onderhoud van een centraal stooktoestel. Deze administratieve geldboete bedraagt minimaal 500 euro en maximaal 10.000 euro.”

Het ontworpen artikel 9.5.1 verwijst naar het huidige besluit van de Vlaamse Regering waarin de beoogde meldingsplichten zijn opgenomen, wat tot wetgevingstechnische moeilijkheden kan leiden als dat besluit wordt vervangen.

Het verdient aanbeveling om de verwijzing naar dit besluit (“vermeld in...”) weg te laten en in de memorie van toelichting te verduidelijken dat deze regeling de meldingsplichten betreft die in artikel 15 van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 2006 ‘betreffende het onderhoud en het nazicht van [centrale] stooktoestellen voor de verwarming van gebouwen of voor de aanmaak van warm verbruikswater, zijn opgelegd’.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Wim GEURTS

Pierre LEFRANC

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

Op voorstel van de Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. Dit decreet voorziet in de gedeeltelijke omzetting van de richtlijn (EU) 2016/2284 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2016 betreffende de vermindering van de nationale emissies van bepaalde luchtverontreinigende stoffen, tot wijziging van Richtlijn 2003/35/EG en tot intrekking van Richtlijn 2001/81/EG, en van de richtlijn (EU) 2024/2881 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2024 betreffende de luchtkwaliteit en schonere lucht voor Europa (herschikking).

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid

Art. 3. In titel II, hoofdstuk II, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, gewijzigd bij de decreten van 18 juli 2003, 30 april 2004 en 7 december 2018, wordt afdeling 2, die bestaat uit artikel 2.2.8, opgeheven.

Art. 4. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2025, wordt een titel IX ingevoegd, die luidt als volgt:

“Titel IX. Lucht”.

Art. 5. In titel IX van hetzelfde decreet, ingevoegd bij artikel 4, wordt een hoofdstuk I ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk I. Algemene bepalingen”.

Art. 6. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2025, wordt in hoofdstuk I, ingevoegd bij artikel 5, een artikel 9.1.1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 9.1.1. In deze titel wordt verstaan onder:

- 1° emissieplafond: de emissiereductie die ten minste moet worden bereikt in een vooropgesteld kalenderjaar, weergegeven als een percentage van de totale vrijgekomen emissies tijdens het referentiejaar 2005;
- 2° emissiereductieprogramma: een programma ter beheersing van de luchtverontreiniging om de vastgelegde emissieplafonds tijdig te behalen;
- 3° gebied: geografisch afgebakende zone met een verhoogde luchtverontreiniging;

- 4° gevoelige bevolkingsgroepen en kwetsbare groepen: de bevolkingsgroepen die permanent of tijdelijk gevoeliger of kwetsbaarder zijn voor de gevolgen van luchtverontreiniging dan de gemiddelde bevolking, vanwege specifieke kenmerken die de gevolgen van blootstelling voor de gezondheid groter maken of omdat zij een hogere gevoeligheid of een lagere drempelwaarde voor gezondheidseffecten hebben of minder goed in staat zijn zichzelf te beschermen;
- 5° kortetermijnactieplan: een plan met noodmaatregelen die op korte termijn moeten worden genomen om het onmiddellijke risico of de duur van de overschrijding van de alarmdrempels te verminderen;
- 6° luchtmissie: de uitstoot van een verontreinigende stof uit een puntbron of een diffuse bron in de lucht;
- 7° luchtkwaliteitsnormen: de grenswaarden, de streefwaarden, de verplichting om de gemiddelde blootstelling te verminderen, de concentratiedoelstellingen voor gemiddelde blootstelling, de kritieke niveaus, de alarmdrempels, de informatiedrempels en de langetermijndoelstellingen;
- 8° luchtkwaliteitsplan: een plan met beleidslijnen en maatregelen om de grenswaarden, streefwaarden of verplichtingen om de gemiddelde blootstelling te verminderen na te leven als die worden overschreden;
- 9° luchtverontreiniging: de verontreiniging, vermeld in artikel 1.1.2, 5°, van de atmosfeer;
- 10° routekaart inzake luchtkwaliteit: een luchtkwaliteitsplan dat is vastgesteld vóór het tijdstip waarop aan de grenswaarden en streefwaarden moet worden voldaan, met beleidslijnen en maatregelen om uiterlijk op dat tijdstip aan die grenswaarden en streefwaarden te voldoen;
- 11° sectoren: de verschillende categorieën van economische en maatschappelijke activiteiten die bijdragen aan luchtverontreiniging;
- 12° verontreinigende stof: een stof die zich in de lucht bevindt en die waarschijnlijk schadelijke gevolgen voor de gezondheid van de mens of het milieu heeft;
- 13° VMM: de Vlaamse Milieumaatschappij, opgericht bij artikel 10.2.1.”

Art. 7. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2025, wordt in hetzelfde hoofdstuk I een artikel 9.1.2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 9.1.2. Deze titel is van toepassing op het luchtbeleid, vermeld in artikel 9.1.3, in het Vlaamse Gewest.”.

Art. 8. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2025, wordt in hetzelfde hoofdstuk I een artikel 9.1.3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 9.1.3. Het luchtbeleid streeft naar een luchtkwaliteit die niet schadelijk is voor de gezondheid van de mens, de natuurlijke ecosystemen en de biodiversiteit, en komt tegemoet aan de behoefte van de huidige generaties zonder de mogelijkheden van de toekomstige generaties om aan hun behoefte te voldoen, in het gedrang te brengen.”.

Art. 9. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2025, wordt in hetzelfde hoofdstuk I een artikel 9.1.4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 9.1.4. Overeenkomstig artikel 10.2.3, §2, is de VMM de bevoegde autoriteit die belast is met de coördinatie en organisatie van het luchtbeleid.”.

Art. 10. In titel IX van hetzelfde decreet, ingevoegd bij artikel 4, wordt een hoofdstuk II ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk II. Kortetermijnactieplan”.

Art. 11. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2025, wordt in hoofdstuk II, ingevoegd bij artikel 10, een artikel 9.2.1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 9.2.1. De Vlaamse Regering stelt een regeling vast voor tijdelijke situaties van verhoogde luchtverontreiniging door bijzondere meteorologische omstandigheden.

De regeling, vermeld in het eerste lid, omvat de informatie- en alarmdrempels voor luchtverontreiniging van de Intergewestelijke Cel voor het Leefmilieu waarvan de overschrijding, naargelang van het geval, aanleiding geeft tot de inwerkingstelling van de waarschuwingsfase of de alarmfase, vermeld in het derde en vierde lid.

Tijdens de informatiefase wordt de bevolking, met bijzondere aandacht voor de meest gevoelige bevolkingsgroepen en kwetsbare groepen, geïnformeerd over de nadelige gezondheidseffecten van luchtvervuiling en geven de betrokken overheden adviezen over emissiereducerende kortetermijnmaatregelen om de luchtverontreiniging te beperken.

Gedurende de alarmfase wordt de volledige bevolking gealarmeerd over de nadelige gezondheidseffecten van luchtvervuiling en nemen de exploitanten en de overheden die daarvoor bevoegd zijn, voor de betekenisvolle bronnen van verontreiniging emissiereducerende kortetermijnmaatregelen die de Vlaamse Regering bepaalt met inachtneming van de ernst van de situatie.

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop het publiek wordt ingelicht, en de maatregelen die ten opzichte van het publiek kunnen worden getroffen door de overheden die daarvoor bevoegd zijn.”.

Art. 12. In titel IX van hetzelfde decreet, ingevoegd bij artikel 4, wordt een hoofdstuk III ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk III. Luchtbeleidsplan”.

Art. 13. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2025, wordt in hoofdstuk III, ingevoegd bij artikel 12, een artikel 9.3.1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 9.3.1. §1. De Vlaamse Regering stelt minimaal vijfjaarlijks een Vlaams luchtbeleidsplan vast waarin de volgende elementen worden opgenomen:

- 1° de verwachte ontwikkelingen van de emissies per sector;
- 2° de verwachte ontwikkelingen van de immissies in het Vlaamse Gewest;
- 3° de toetsing aan:
 - a) luchtkwaliteitsnormen;
 - b) emissieplafonds;
- 4° de beschrijving van de maatregelen voor de lucht, met inbegrip van de identificatie van de bevoegde autoriteit die verantwoordelijk is voor de uitvoering ervan.

De Vlaamse Regering stelt minstens om de twee en een half jaar een voortgangsrappport vast waarin de volgende elementen worden opgenomen:

- 1° de meest recente emissies en de verwachte ontwikkelingen van de emissies per sector;
- 2° de meest recente immissies in het Vlaamse Gewest;
- 3° de stand van zaken over de uitvoering van de maatregelen inzake lucht die zijn opgenomen in het Vlaams luchtbeleidsplan, vermeld in het eerste lid.

De Vlaamse Regering mag nadere regels bepalen om een Vlaams luchtbeleidsplan en een voortgangsrapport als vermeld in het eerste en tweede lid, op te stellen.

§2. Met behoud van toepassing van paragraaf 1, mag de Vlaamse Regering bijzondere luchtbeleidsplannen voor specifieke pollutanten, sectoren of gebieden vaststellen.

De Vlaamse Regering mag nadere regels bepalen waaraan een bijzonder luchtbeleidsplan als vermeld in het eerste lid, moet voldoen.”.

Art. 14. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2025, wordt in hetzelfde hoofdstuk III een artikel 9.3.2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 9.3.2. Met behoud van de toepassing van artikel 9.3.1, bepaalt de Vlaamse Regering in welke gevallen een luchtkwaliteitsplan wordt vastgesteld.

De Vlaamse Regering bepaalt de gegevens die een luchtkwaliteitsplan moet bevatten en de wijze waarop het publiek en de bevoegde autoriteiten worden betrokken bij het opstellen van een luchtkwaliteitsplan.”.

Art. 15. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2025, wordt in hetzelfde hoofdstuk III een artikel 9.3.3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 9.3.3. Met behoud van toepassing van artikel 9.3.1, bepaalt de Vlaamse Regering in welke gevallen een routekaart inzake luchtkwaliteit wordt vastgesteld.

De Vlaamse Regering bepaalt de gegevens die een routekaart inzake luchtkwaliteit moet bevatten en de wijze waarop het publiek en de bevoegde autoriteiten worden betrokken bij het opstellen van een routekaart inzake luchtkwaliteit.”.

Art. 16. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2025, wordt in hetzelfde hoofdstuk III een artikel 9.3.4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 9.3.4. Met behoud van toepassing van artikel 9.3.1, bepaalt de Vlaamse Regering in welke gevallen een emissiereductieprogramma wordt vastgesteld.

De Vlaamse Regering bepaalt de gegevens die een emissiereductieprogramma moet bevatten en de wijze waarop het publiek en de bevoegde autoriteiten worden geraadpleegd bij het opstellen van een emissiereductieprogramma.”.

Art. 17. In titel IX van hetzelfde decreet, ingevoegd bij artikel 4, wordt een hoofdstuk IV ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk IV. Schadevergoeding voor gezondheidsschade”.

Art. 18. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2025, wordt in hoofdstuk IV, ingevoegd bij artikel 17, een artikel 9.4.1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 9.4.1. In geval van een schending van artikel 9.2.1, 9.3.2 of 9.3.3 van dit decreet of de bepalingen in de uitvoeringsbesluiten die hieraan uitvoering geven, kunnen natuurlijke personen die hierdoor gezondheidsschade lijden, hiervoor een schadevergoeding vorderen overeenkomstig het buitencontractuele aansprakelijkheidsrecht. De verjaringstermijnen, vermeld in artikel 2262bis, §1, tweede en derde lid, van het oud Burgerlijk Wetboek zijn hierop van toepassing, met dien verstande dat deze termijnen niet beginnen te lopen voordat de schending werd

beëindigd en de natuurlijke personen die de schadevergoeding vorderen, weten, of redelijkerwijs behoren te weten, dat ze schade hebben geleden als gevolg van de schending, vermeld in dit artikel.”.

Art. 19. In titel IX van hetzelfde decreet, ingevoegd bij artikel 4, wordt een hoofdstuk V ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk V. Sancties”.

Art. 20. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2025, wordt in hoofdstuk V, ingevoegd bij artikel 19, een artikel 9.5.1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 9.5.1. In afwijking van de regels bepaald in titel XVI, legt het VEKA, vermeld in artikel 8.1.2, 18°/1, aan de erkende technicus een administratieve geldboete op wegens het niet naleven van de meldingsplichten inzake de keuring en het onderhoud van een centraal stooktoestel. Deze administratieve geldboete bedraagt minimaal 500 euro en maximaal 10.000 euro.”

Hoofdstuk 3. Slotbepalingen

Art. 21. Artikel 2, 5, 6, 9 en 10 van de wet van 28 december 1964 betreffende de bestrijding van de luchtverontreiniging, het laatst gewijzigd bij het decreet van 23 december 2022, worden opgeheven.

Art. 22. Dit decreet treedt in werking op 11 december 2026.

Brussel, 27 februari 2026.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS